

KVALITETSDEKLARATION

Befolkningens utbildning

Ämnesområde

Utbildning och forskning

Statistikområde

Befolkningens utbildning

Produktkod

UF0506

Referenstid

31 december 2017 (befolkningens storlek)

Vårterminen 2017 (avklarade utbildningar)

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	4
1.2.3 Statistiska mått	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	9
3 Aktualitet och punktlighet	9
3.1 Framställningstid	9
3.2 Frekvens	9
3.3 Punktlighet	9
4 Tillgänglighet och tydlighet	9
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	10
4.3 Presentation	10
4.4 Dokumentation	10
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet	10
5.1 Jämförbarhet över tid	10
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	13
5.3 Sammanvändbarhet i övrigt	13
5.4 Numerisk överensstämmelse	13
Allmänna uppgifter	14
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	14
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	14
C Bevarande och gallring	14
D Uppgiftsskyldighet	14
E EU-reglering och internationell rapportering	14
F Historik	14
G Kontaktuppgifter	15

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken över befolkningens utbildning syftar på att mäta utbildningsnivå och utbildningsinriktning. Statistiken bygger på individregistret Befolkningens utbildning - i dagligt tal kallat Utbildningsregistret (UREG).

Till statistiken över befolkningens utbildning är också knutet vård och utveckling av Svensk utbildningsnomenklatur SUN, som är den officiella svenska klassificeringen av utbildningsnivå- och utbildningsinriktning (fr.o.m. årgång 2000 av Utbildningsregistret används den nya versionen av SUN – SUN 2000 – se avsnitt 5.1 *Jämförbarhet över tid* om viktiga förändringar).

Statistiken över befolkningens utbildning används som underlag för utbildningsplanering på både nationell och regional nivå - statistik över befolkningens utbildning i olika regioner behövs bl.a. för en effektiv fördelning av samhällets utbildningsresurser. Statistiken används också för internationella jämförelser och vid internationell rapportering.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudanvändare är bl.a. Utbildningsdepartementet, Skolverket, Universitetskanslersämbetet, Universitets- och högskolerådet, SCB:s prognosinstitut, CSN, arbetsmarknadens organisationer, länsstyrelser och kommuner.

Myndigheter och andra intressenter behöver tillgång till väl avpassade planeringsunderlag avseende befolkningens utbildning för utbildningsplanering både på nationell och på regional nivå för i Sverige varaktigt boende personer.

Statistiken används också för internationella jämförelser och vid internationell rapportering. Årlig sambearbetning med SCB:s registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) ger information om utbildningssituationen inom olika delar av arbetsmarknaden.

Utbildningsbakgrund är en viktig socioekonomisk variabel. Därför används Utbildningsregistret ofta i forskningsprojekt inom skilda områden, t.ex. arbetsmarknad, integration och medicin. Utbildningsbakgrund används även vid urvalsundersökningar på SCB, både för populationsavgränsningar och som stratifieringsvariabel. Den används också i stor utsträckning i estimationsfasen vid urvalsundersökningar då som hjälpvariabel vid kalibrering.

Statistiken över befolkningens utbildning har ett stort allmäninformativt värde.

1.2 Statistikens innehåll

De viktigaste målstorheterna i undersökningen är antalet och andelen personer inom olika utbildningsnivåer och inriktningar till och med vårterminen respektive år. Statistiken redovisas efter exempelvis kön och ålder. De vanligaste åldersavgränsningarna vid redovisning av utbildningsnivå och utbildningsinriktning är 25-64 år respektive 16 år och uppåt.

1.2.1 Objekt och population

Intressepopulationen för statistiken om befolkningens utbildning är alla i Sverige varaktigt bosatta personer vid aktuell tidpunkt. Intressepopulationen inkluderar eller exkluderar personer som befinner sig i landet utan uppehållsrätt, uppehållstillstånd eller motsvarande.

Målpopulationen utgörs av de personer som skulle ha varit folkbokförda i Sverige den 31 december 2017, om de lagar, förordningar och andra regler som gäller folkbokföringen hade efterlevts utan fel. Observationsobjekten utgörs av poster i Registret över totalbefolkningen (RTB) version 2017-12-31, där varje post motsvarar en person. Såväl observationsobjekt som målobjekt är individer.

1.2.2 Variabler

Nedan anges för statistiken över befolkningens utbildning viktiga målvariabler:

- Högsta utbildningsnivå (enligt SUN 2000) för avklarade utbildningar fram till och med vårterminen 2017.
- Utbildningsinriktning för högsta utbildning (enligt SUN 2000).
- Examensår
- Examenskommun

Målvariabeln *högsta utbildningsnivå* skapas utifrån en prioritering av en persons samtliga kända avklarade utbildningar. Observationsvariabeln är således avklarade utbildningar.

En intressevariabel som efterfrågas av användare men som saknas i statistiken är personer som helt saknar utbildning. Med den ökade flyktinginvandringen till Sverige har fler användare av statistiken efterfrågat uppgift om antalet personer som helt saknar uppgift om tidigare utbildning. Uppgiften är dels känslig att samla in och registrera samt i källorna till Utbildningsregistret samlas uppgift in om högsta utbildning och de personer som inte har någon tidigare utbildning registreras inte.

Avklarade svenska utbildningar omfattar endast reguljär utbildning; exempelvis grund- och gymnasieskola, komvux, högskola/universitet, kvalificerad yrkesutbildning (KY)/yrkeshögskoleutbildning (YH), övrig studiemedelsberättigad eftergymnasial utbildning, arbetsmarknadsutbildning m.m.

Personalutbildning, kortare kurser av hobbykaraktär och annan icke-formell utbildning, som exempelvis lärlingsutbildningar, fångas inte upp i Utbildningsregistret.

För mer detaljerad information om var uppgifter om avklarad utbildning huvudsakligen hämtas, se dokumentation under *Statistikens framställning* på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0506.

Utöver ovanstående variabler inhämtas också följande variabler från Registret över totalbefolkningen (RTB), version 2017-12-31:

- Kön
- Ålder
- Boendelän/kommun/församling/fastighet
- Födelselän (födelseland för utrikes födda)
- Födelseland
- Medborgarskapsland
- Senaste invandringsår
- Utländsk bakgrund

1.2.3 Statistiska mått

De statistiska storheterna utgörs av *totaler* och *kvoter*.

De totaler som redovisas är antalet personer med en viss utbildningsnivå/ utbildningsinriktning. Storheter av typen kvot redovisas främst i form av andelen personer med en viss utbildningsnivå/ utbildningsinriktning. Storheterna redovisas efter ett antal gruppindelningar, vilka beskrivs i avsnitt 1.2.4.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Utbildningsnivå och utbildningsinriktning redovisas efter olika gruppindelningar och kombinationer av dessa. Viktiga redovisningsgrupper bildas utifrån följande variabler:

- Kön
- Ålder
- Län/kommun
- Födelseland

1.2.5 Referenstider

Utbildningsregistret avser den folkbokförda befolkningen vid respektive årsskifte, och avklarad utbildning till och med vårterminen före aktuellt årsskifte. Exempel: årgång 2017 avser befolkningen 2017-12-31 och avklarad utbildning till och med vårterminen 2017.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Variabelvärdena i statistiken över befolkningens utbildning baseras på en mängd olika statistikkällor och den totala kvaliteten är en funktion av dessa statistikkällors kvalitet.

Syftet med statistiken från utbildningsregistret är att beskriva utbildningsnivå och utbildningsinriktning gällande högsta utbildning för varje person i Sveriges befolkning. Fel kan exempelvis uppstå när någon avklarad utbildning saknas, när informationen om avklarade utbildningar är ofullständig t.ex. gällande utbildningens längd eller huvudsakligt innehåll, när prioriteringen av källorna till utbildningsregistret gör att högsta utbildning väljs på ett felaktigt sätt eller när högsta utbildning kodas enligt SUN 2000 på ett felaktigt sätt. Uppgifter om högsta avklarade utbildning hämtas i första hand från källor/register som förmodas ha god kvalitet. Detta innebär att det har gjorts en prioritering av källorna efter hur kvaliteten i respektive källa antas vara.

2.2 Osäkerhetskällor

Det finns flera källor till osäkerhet i statistiken om befolkningens utbildning.

Den viktigaste källan till osäkerheten i statistiken om befolkningens utbildning är att vi saknar uppgift om utländska utbildningar, vilket leder till att utrikes föddas utbildningsnivå redovisas som uppgift saknas istället för den faktiska utbildningsnivån.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken.

2.2.2 Ramtäckning

Registret över totalbefolkningen (RTB) utgör ram och från denna hämtas rampopulationen. Rampopulation för Utbildningsregistret är samtliga folkbokförda personer enligt RTB. I RTB förekommer i viss mån täckningsfel vilka består i att personer som enligt gällande regelverk skall vara folkbokförda inte är det (undertäckning) samt att personer är folkbokförda trots att de inte skall vara det (övertäckning). I den senaste studien som gjordes 2015 om täckningen i RTB skattades övertäckningen per den 31 december 2015 till ca 65 000 personer. Uppskattningar om undertäckning som har gjorts tyder på en undertäckning på ca 10 000 personer per den 31 december 2015.

För en utförligare beskrivning av ramtäckningen i RTB, se dokumentation av SCB:s befolkningsstatistik: www.scb.se/BE0101.

2.2.3 Mätning

Utbildningsregistret består av flera olika källregister plus en större enkätundersökning riktad till utrikes födda. Mätfel kan uppstå i produktionen av varje enskilt källregister.

Syftet är att hämta in information om samtliga avklarade utbildningar för en individ via källregistren. Informationen kan avse utbildningsform, längd på utbildningen och huvudsakligt innehåll. Informationen bör vara tillräcklig för att kunna klassificera utbildningen enligt SUN 2000. Om information avseende längden på en viss utbildning saknas så kan mätfel uppstå. Ett exempel är att informationen i en uppgiftskälla avseende utbildning på gymnasial nivå är ofullständig avseende utbildningens längd. Utbildningen klassificeras då som "kort gymnasial". Några formella studier har inte gjorts

för att närmare kvantifiera de osäkerheter som uppstår till följd av mätfel men de bedöms vara små.

2.2.4 Bortfall

Eftersom statistiken över befolkningens utbildning är registerbaserad, förekommer inget objektsbortfall i egentlig mening. I Utbildningsregistret förekommer dock partiellt bortfall i den mening att personer dels helt kan sakna uppgift om utbildning, dels kan sakna uppgift om en viss avklarad utbildning (men har uppgift avseende annan utbildning). Personer som aldrig har gått i skola redovisas också som bortfall/ uppgift saknas. Ingen möjlighet finns dock att kontrollera vilka som saknar *uppgift om* utbildning och vilka som *helt saknar* utbildning.

I årgång 2017 av Utbildningsregistret saknar 2,5 procent av personerna, 16 år och äldre, i registret helt och hållet uppgift om utbildning. Andelen för utrikes födda är 9,6 procent, och 0,6 procent för inrikes födda.

Vissa utbildningar har inte rapporterats till Utbildningsregistret under vissa perioder. Exempel är folkhögskoleutbildning på gymnasial nivå under perioden 1990-2000 och många äldre kortare yrkesutbildningar på gymnasial nivå.

Att vissa av en persons avklarade utbildningar inte rapporterats kan medföra att personens högsta utbildning inte väljs och när uppgift helt saknas om en persons utbildningar leder det till att redovisningarna av utbildningsnivåerna blir för låga och redovisas istället som uppgift saknas.

2.2.5 Bearbetning

Bearbetningsfel är fel som kan uppkomma när man bearbetar det insamlade materialet, manuellt eller maskinellt.

För vissa typer av fel som uppkommer vid databeredning (dataregistrering, kodning och granskning/rättning) kan man efter studier som bygger på upprepning av dessa moment ibland dra slutsatser om både risker och konsekvenser.

Andra bearbetningsfel beror på den "mänskliga faktorn", t.ex. beräkningsfel, programmeringsfel och systemfel. Risken för att de ska inträffa och den konsekvens detta får för statistiken är mycket svår att beräkna. SCB arbetar kontinuerligt för att minimera riskerna för negativ inverkan på statistikens tillförlitlighet pga. av fel som beror på den "mänskliga faktorn", både förebyggande och genom snabba åtgärder när sådana fel upptäcks.

Uppgifterna om utbildning från källregistren kodas enligt Svensk utbildningsnomenklatur (SUN 2000). Därefter läggs alla utbildningar i Utbildningsregistrets ackumulerade s.k. "bruttofil". Med hjälp av prioriteringsregler väljs därefter den högsta utbildningen för varje person. Det är från denna "personfil" med varje persons för närvarande högsta utbildning de statistiska uppgifterna huvudsakligen hämtas.

Prioriteringsreglerna bygger i första hand på utbildningens nivå och antagande om kvaliteten i olika källregister. Detta kan leda till bearbetningsfel om den riktiga högsta utbildningen finns i ett källregister som är lågt prioriterat. Vid klassificeringen av utbildningsnivå och utbildningsinriktning

enligt SUN 2000 kan det förekomma bearbetningsfel när Utbildningsregistret har använt uppgifter som översatts från gamla SUN till SUN 2000.

Några formella studier har inte gjorts för att närmare kvantifiera de osäkerheter som uppstår till följd av bearbetningsfel men med den kännedom som finns om källorna till Utbildningsregistret bedöms de vara små.

För mer detaljerad information om hur valet av personens högsta utbildning görs, se *Dokumentation av statistikens framställning (StaF)* på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0506.

2.2.6 Modellantaganden

Valet av personens högsta utbildning, bygger förutom på den faktiska utbildningsnivån, på ett antagande om källornas kvalitet, tillförlitlighet och precision, vilket i vissa fall kan leda till att en lägre utbildningsnivå väljs då källan bedöms mer tillförlitlig.

Vid framtagning av källa Komvux görs antagande om hur avklarade poäng ska översättas till gymnasiala utbildningsnivåer och vilken utbildningsinriktning som ska väljas, beroende på avklarade poäng per inriktning, yrkesinriktad eller allmän.

Komvuxelev med ej avslutad 2-årig gymnasieutbildning

För källa Komvux summeras avklarade (godkända) poäng per kurs sedan läsåret 1988/89 och framåt. Avklarade komvuxpoäng om 550-1 099 motsvarar 1-års utbildning på gymnasial nivå, 1 100-1 649 komvuxpoäng motsvarar 2-års utbildning på gymnasial nivå och 1 650 eller fler komvuxpoäng motsvarar 3-års utbildning på gymnasial nivå. Om de avklarade poängen till en tredjedel eller mer är inom yrkesinriktade kurser blir nivåkoden 313, 323 eller 333, enligt SUN 2000-nomenklaturen, beroende på hur många avklarade poäng som personen har. Om andelen avklarade poäng är mindre än en tredjedel inom yrkesinriktade kurser blir nivåkoden 312, 322 eller 332, enligt SUN 2000-nomenklaturen, beroende på hur många avklarade poäng som personen har.

Inriktningskoden, enligt SUN 2000-nomenklaturen, för en Komvuxelev som inte tidigare har en (svensk) avslutad 2-årig gymnasieutbildning blir 010a (allmän) om mindre än en tredjedel av de avklarade poängen är inom yrkesinriktade kurser. Om andelen avklarade poäng till en tredjedel eller mer är inom yrkesinriktade kurser så blir inriktningen det största, flest avklarade poäng, yrkesämnets inriktning.

Komvuxelev med en avslutad 2-årig gymnasieutbildning

För en elev som sedan tidigare har en (svensk) avslutad 2-årig gymnasieutbildning och minst 550 avklarade poäng på Komvux och mindre än en tredjedel av de avklarade poängen inom yrkesinriktade kurser får den 2-åriga gymnasielinjens nivåtyp; yrkesförberedande (nivå 333)/teoretisk (332). En elev som har 550-1 099 avklarade poäng på Komvux (1 år men inte 2 år på Komvux) med en tredjedel eller mer poäng inom yrkesinriktade kurser får den 2-åriga gymnasielinjens nivåtyp; yrkesförberedande (nivå 333)/teoretisk (332). Om antalet avklarade poäng är 1 100 eller fler (2 eller fler år på Komvux) och en tredjedel eller mer inom yrkesinriktade kurser blir nivåtypen 333 enligt SUN 2000-nomenklaturen.

Inriktningskoden, enligt SUN 2000-nomenklaturen, blir alltid den 2-åriga gymnasielinjens om andelen avklarade poäng är mindre än en tredjedel inom yrkesinriktade kurser. Om antalet avklarade poäng är 550-1 099 (1 år men inte 2 år på Komvux) och en tredjedel eller mer är inom yrkesinriktade kurser blir inriktningen den 2-åriga gymnasielinjens. Om antalet avklarade poäng är 1 100 poäng eller fler (2 eller fler år på Komvux) och en tredjedel eller mer inom yrkesinriktade kurser blir inriktningen det största, flest avklarade poäng, yrkesämnet inriktning.

Med tanke på de antagande som görs ovan för Komvux så bör källan tolkas med viss försiktighet. Det gäller i högre utsträckning de personer som inte tidigare har en 2-årig gymnasial utbildning och har källa Komvux i Utbildningsregistret. I UREG, 2017, har 169 000 av 260 000 med källan Komvux, inte tidigare någon 2-årig gymnasial utbildning.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publiceras senast fyra månader efter aktuellt årsskifte. Årgång 2017 av statistiken publicerades i slutet av april, och avsåg utbildningar avklarade till och med vårterminen 2017 för folkbokförda personer den 31 december 2017.

3.2 Frekvens

Undersöknings-, publicerings- och uppgiftsinsamlingsfrekvens är en gång per år.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan,

www.scb.se/hitta-statistik/publiceringskalendern

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistik över befolkningens utbildning publiceras på SCB:s webbplats, dels på produktsidan, www.scb.se/UF0506, dels i Statistikdatabasen.

Uppgifter om befolkningens utbildning publiceras också i Statistiska meddelanden (SM serie UF37). Sådana SM beräknas utkomma vartannat år. SM innehåller analyserande text, diagram och tabeller. Dessutom ingår statistik över befolkningens utbildning i statistiska årsböcker och andra publikationer. Senast publicerade SM avsåg statistik för 2016.

Regional statistik om befolkningens utbildning finns tillgänglig via tabellpaketet "Regionala tabeller – Högskolestatistik" som går att beställa via SCB:s webbplats.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

I utbildningsregistret finns detaljerade individuppgifter om exempelvis utbildningsnivå, utbildningsinriktning, födelseland, invandringsår och folkbokföringskommun. Det är därför möjligt att få tillgång till mer detaljerad statistik än vad som publiceras på SCB:s webbplats eller statistik för särskilda populationer. För att undvika risken att röja enskilda personer röjandekontrolleras materialet innan leverans av data. Enklare frågor om statistik över befolkningens utbildning kan även besvaras via telefon eller e-post utan kostnad.

4.3 Presentation

Statistiken över befolkningens utbildning presenteras i form av tabeller, diagram och text. I statistikdatabasen redovisas ytterligare statistik över befolkningens utbildning i tidsserier.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken beskrivs i *Dokumentation av statistikens framställning (StaF)*. Detaljerad information om mikrodata finns beskrivet i *Statistikens detaljerade innehåll (MetaPlus)*. Båda dessa dokumentationer är tillgängliga på www.scb.se/UF0506, under rubriken *Dokumentation*.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

SCB strävar hela tiden efter att öka Utbildningsregistrets kvalitet, t.ex. genom att nya källor kan användas. Detta gör att försiktighet måste iakttas vid studier av tidsserier. Nedan följer de viktigaste förändringarna sedan 1990 och som framför allt minskar bortfallet i Utbildningsregistret då man får in uppgifter från utländska utbildningar. Till version 2011 av Utbildningsregistret upptäcktes ett bearbetningsfel i källa Komvux som påverkade redovisningen av gymnasiala utbildningsnivåer, inriktningar och utbildningsgrupper.

Viktiga förändringar sedan 1990:

Version 1990:

- Utbildningsdata från Folk- och bostadsräkningen (FoB) 1990 används vid framställning av Utbildningsregistret fr.o.m. årgång 1990 och har förbättrat registrets kvalitet avsevärt. **Vi vill uppmana till försiktighet vid jämförelser mellan årgångarna 1985-1989 av registret och årgångar från 1990 och framåt, då de senare innehåller uppgifter om utbildning från FoB 90.**

Utbildningsuppgiften via FoB 90 har medfört att vi fått in en uppdaterad uppgift om personens högsta utbildning och minskat andelen uppgift saknas i registret, särskilt för gruppen utrikes födda som invandrat mellan 1970 och 1990.

Version 1994:

- Våren 1995 genomfördes en enkät till drygt 100 000 personer födda utomlands vilka saknade uppgift i Utbildningsregistret. Årgångarna fr.o.m.

1994 har framställts med dessa uppgifter, vilket höjt registrets kvalitet ytterligare, d.v.s. minskat andelen uppgift saknas bland de utrikes födda.

Version 1999:

- Hösten 1999 genomfördes en enkät till drygt 60 000 utrikes födda personer vilka saknade uppgift i Utbildningsregistret. Årgångarna fr.o.m. 1999 har framställts med dessa uppgifter, vilket höjt registrets kvalitet ytterligare. Från och med 1999 är SCB:s enkät till utrikes födda, "Utbildning i annat land än Sverige", årlig och omfattar personer i åldern 20-59 år som under året blivit folkbokförda. Enkätsvaren har medfört att andelen uppgift saknas i gruppen utrikes födda har minskat.

Version 2000:

- Till årgång 2000 genomgick Utbildningsregistret större kvalitetshöjande förändringar vilket leder till ett tidsseriebrott och gör att jämförelser med tidigare årgångar av registret måste göras med stor försiktighet:

- 1) Svensk Utbildningsnomenklatur, SUN, anpassades genom nya SUN 2000 till den internationella nomenklaturen ISCED 97 (International Standard Classification of Education).

- 2) Ett antal nya uppgiftskällor till Utbildningsregistret tillkom.

De nya källorna är:

"Summerade högskolepoäng fr.o.m. 1993 från Högskoleregistret"

"Summerade KOMVUX-poäng fr.o.m. 1988"

"Utländska utbildningar som bedömts av Högskoleverket"

"Socialstyrelsens register över hälso- och sjukvårdspersonal"

"Sökande till högskolan från Universitets- och Högskoleregistret"

"Grundmaterial från försök med samlade betygsdokument läsåret 98/99"

Detta gör att utbildningsnivån i riket enligt Utbildningsregistret har ökat kraftigt i version 2000.

Ökningarna, som vilket delvis är en effekt av de ovan beskrivna förändringarna, ligger främst på nivåerna "Treårig gymnasieutbildning" och "Eftergymnasial utbildning 3 år eller längre".

Mer information om kvalitetshöjningen finns på SCB:s webbplats.

För en fördjupad studie av tidsseriebrottet med kvantitativa mått på förändringar hänvisas den intresserade läsaren till en särskild analys av Cecilia Wass, "Tidsseriebrott i Utbildningsregistret" som finns tillgänglig på SCB:s webbplats.

Version 2011:

- Till version 2011 av Utbildningsregistret så har det gjorts en reviderad beräkning av variabeln "YAndel" i källa Komvux. Variabeln "YAndel" används för att klassificera utbildningsinriktning (allmän eller yrkesinriktning) på Komvuxkurserna. Den reviderade beräkningen innebär att utbildningsnivån (den tredje positionen i utbildningsnivån enligt

nomenklaturen SUN 2000) ändras för ca 105 000 personer i årets version av registret jämfört med tidigare års beräkningar. 27 800 personer går från utbildningsnivå "312", gymn. utb. kortare än två år, teoretisk/studieförb, ej slutbetyg, till "313", gymnasial utb. kortare än två år, yrkesinriktad, ej slutbetyg. 42 900 personer går från nivå "322", gymnasial utb. två år, teoretisk/studieförb. - ej slutbetyg, till "323", gymnasial utbildning två år, yrkesinriktad - ej slutbetyg. 33 900 personer går från nivå "332", gymnasial utb. tre år, teoretisk/studieförb, ej slutbetyg, till nivå "333", gymnasial utbildning tre år, yrkesinriktad, ej slutbetyg.

Utbildningsinriktning (1-siffernivån) för högsta utbildning ändras för ca 125 000 personer. Den allmänna utbildningsinriktningen minskar med ca 103 000 personer (av totalt 537 000 med en allmän inriktning på gymnasial nivå) medan inriktning "hälso- och sjukvård samt social omsorg" får ett nettotillskott på ca 71 000 personer (av totalt 502 000 med denna inriktning på gymnasial nivå), inriktning "naturvetenskap, matematik och data" får ett nettotillskott på 12 000 personer (av totalt 30 300 med denna inriktning på gymnasial nivå) och inriktning "samhällsvetenskap, juridik, handel, administration" får ett nettotillskott på drygt 9 000 personer (av totalt 567 000 med denna inriktning på gymnasial nivå).

De gymnasiala utbildningsgrupperna påverkas också av den reviderade beräkningen av "YAndel", 127 000 personer får en förändrad utbildningsgrupp. Utbildningsgruppen "samhällsvetenskaplig, social och humanistisk gymnasieutbildning" minskar med 103 000 personer (av totalt 446 000) och utbildningsgruppen "övrig gymnasial utbildning inom tjänsteområdet" minskar med 4 600 personer (av totalt 137 000). Utbildningsgruppen "omvårdnads- och omsorgsutbildning" på gymnasial nivå får ett nettotillskott på 65 000 personer (av totalt 310 000), utbildningsgruppen "yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom naturvetenskap/matematik/data" får ett nettotillskott på 12 000 personer (av totalt 30 300), utbildningsgruppen "yrkesinriktad utbildning på gymnasial nivå inom handel och administration" får ett nettotillskott på ca 9 400 personer (av totalt 429 000 personer) och utbildningsgruppen "gymnasial utbildning med inriktning mot barn och ungdom" får ett nettotillskott på 5 300 personer (av totalt 130 000 personer).

Den reviderade beräkningen av variabeln "YAndel" har införts i fem årgångar (2006-2010) bakåt av Utbildningsregistret.

Den reviderade beräkningen av variabeln "YAndel" har medfört att de yrkesinriktade gymnasiala utbildningsnivåerna, ej fullföljd, ökat i antal medan det skett motsvarande minskning bland de studieförberedande gymnasiala utbildningsnivåerna, ej fullföljd. För utbildningsinriktning har de med allmän inriktning minskat i antal medan det skett en motsvarande ökning av de gymnasiala yrkesinriktningarna.

Version 2017:

Till version 2017 begränsades enkäten "Utbildning i annat land än Sverige" som skickas ut till utrikes födda (20-59 år) som invandrat under det senaste året och saknar uppgift om högsta utbildning i SCB:s Utbildningsregister. De utrikes födda (20-59 år) som invandrat under perioden oktober 2016 t.o.m.

september 2017 som hade en utbildningsuppgift registrerad vid Arbetsförmedlingen t.o.m. 30 september 2017 har inte fått årets enkät. Denna förändring innebar att 35 tusen som ingick i enkätpopulationen inte fick årets enkät. De vanligaste födelseländerna bland dem som inte fick enkäten var Syrien, Irak, Eritrea och Afghanistan. I stället för 86 tusen utskickade enkäter reducerades antalet till 51 tusen. Jämfört med tidigare år innebär det att färre flyktinginvandrare fått enkäten och att en större andel i årets enkätpopulation utgörs av personer som invandrat p.g.a. arbete och studier och som har en högre utbildningsnivå än personer som invandrat av flyktingskäl.

Den högsta utbildningen, enligt SUN 2000-nomenklaturen, som en person kan få i källa Arbetsförmedlingen är nivå 520, eftergymnasial utbildning 2 år, ospecificerad. Det innebär att de personer som har en eftergymnasial utbildning 3 år eller längre också redovisas på denna nivå om inte den utbildningsuppgiften har kommit till UREG:s kännedom via en annan källa.

Till uppdateringen av UREG 2017 levererade Statistikcentralen i Finland uppgifter om avslutade utbildningar i Finland för personer folkbokförda i Sverige 2016-12-31. I UREG 2017 fick knappt 19 tusen denna källa vald för sin högsta utbildning varav omkring 7 tusen hade en FoB 90-källa i UREG 2016. Drygt 2 tusen av dem som fått källan vald som högsta utbildning i UREG 2017 hade förra året uppgift saknas om högsta utbildning. Knappt 2 800 har höjt sin utbildningsnivå från nivå 327, gymnasial utbildning 2 år, yrkesinriktad, till nivå 337, gymnasial utbildning 3 år, yrkesinriktad, enligt SUN 2000-nomenklaturen mellan UREG 2016 och 2017. Runt 2 tusen personer har höjt sin utbildningsnivå från förgymnasial nivå till treårig gymnasial nivå mellan UREG 2016 och 2017. Den nya källan påverkar utbildningsnivån i några kommuner framför allt Haparanda och Övertorneå där uppgift saknas minskar, den treåriga gymnasiala utbildningsnivån ökar med den motsvarande tvååriga minskar. Även utbildningsnivån för personer födda i Finland påverkas. Mellan UREG 2016 och 2017 minskar andelen uppgift saknas från 2,9% till 1,4% i åldersgruppen 25-64 år.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Gruppen utrikes födda saknar uppgift om utbildning i mycket högre utsträckning än inrikes födda, vilket kan påverka jämförbarheten mellan dessa grupper. Det görs jämförelser av befolkningens utbildningsnivå mellan länder inom OECD (bl.a. i publikationen Education at a Glance). Befolkningens utbildningsnivå klassificeras där enligt den internationella utbildningsklassifikationen ISCED (International Standard Classification of Education).

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Utbildningsregistret är den enda svenska registerkällan till statistik över befolkningens utbildningsnivå- och inriktning. Samanvändbarhet med annan registerstatistik är möjlig. Genom att utnyttja sysselsättningsregistret ges möjlighet att få en uppfattning om utbildningsnivån bland förvärvsarbetande respektive bland ej förvärvsarbetande.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Skattingarna i samtliga tabeller är konsistenta.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter ([SCB-FS 2016:17](#)) om kvalitet för den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen ([2009:400](#)).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, dvs. information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen ([2001:99](#)) och förordningen ([2001:100](#)) om den officiella statistiken samt personuppgiftslagen ([1998:204](#)).

C Bevarande och gallring

Äldre registerversioner, 1985-1997, långtidsarkiveras hos Riksarkivet enligt beslut Riksarkivets bevarandebeslut RA-MS 2007:64.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

EU-reglering saknas och ingen internationell rapportering sker.

F Historik

Utbildningsregistrets första version avsåg förhållandena per 1985-12-31. Därefter genomförs årliga uppdateringar. Före 1985 togs detaljerad och totalräknad statistik över utbildningsnivå fram i samband med folk- och bostadsräkningarna 1930 respektive 1970.

Större kvalitetshöjande förbättringar har genomförts 1990 och 2000 (se avsnitt 5.1)

Från och med version 2008 av Utbildningsregistret innehåller registret även uppgift om högsta utbildning för personer äldre än 74 år.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Statistiska centralbyrån
Kontaktinformation	Tomas Westling , Enheten för statistik om utbildning och arbete Michael Karlsson , Registerenheten
E-post	Fornamn.efternamn@scb.se
Telefon	010 - 479 40 00